

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218200077
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:7218200077.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. S. U. X., A.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, za účasti otca W.. U. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. C. XXXX/X, O., na návrh matky P. P. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. C. XXXX/X, O., S. Č. J.. A. XXX/XX, X. F., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 04.01.2018 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého S. U. X. dočasne do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazal platením výživného vo výške 400 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Ďalej žiadala, aby súd zakázal styk otca s mal. dieťaťom. Týmto návrhom sa zároveň domáhala, aby súd otcovi zakázal priblížiť sa k matke na vzdialenosť menej ako 20 metrov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Svoj návrh odôvodnila dlhodobým pretrvávajúcim a stupňujúcim sa psychickým a občasným fyzickým týraním, ktoré v prítomnosti dieťaťa koná otec mal. dieťaťa voči jej osobe. Uviedla, že požadovanými opatreniami sleduje ochranu svojej osoby a ochranu zdravého psychického vývinu ich mal. dieťaťa, ktorý už v tomto veku preberá nevhodné vzorce správania svojho biologického otca, kopíruje jeho správanie dominancie, agresie najmä voči nej ako matke, ale príležitostne aj voči svojmu okoliu. Dieťa je prítomné násillia otca voči jej osobe a začína sa správať podobne. V tomto vývinovom období je mal. dieťa zo strany otca zahrňované prehnanou starostlivosťou, jemnosťou, otec mu kupuje drahé hračky a dary, správa sa k nemu partnersky a maximálne ochranársky, pričom zároveň v prítomnosti dieťaťa s ňou komunikuje z pozície nadradenosti. V prítomnosti dieťaťa na ňu aplikuje systém trestov a sankcií, ak niečo neurobí spôsobom, ako sa to od nej požaduje.

2. Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 19P/2/2018-32 zo dňa 09.01.2018 uložil matke, v lehote 5 dní od doručenia uznesenia, odstrániť vadu návrhu, nakoľko jej návrh nebol podpísaný.

3. Následne Okresný súd Košice II postúpil návrh tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na konanie v tejto veci, pretože mal. dieťa má bydlisko v Sečovskej Polianke.

4. Dňa 19.01.2018 sa na tunajší súd dostavila matka za účelom podpisu svojho návrhu.

5. Tunajší súd návrh v časti týkajúcej sa zákazu priblíženia sa otca k matke zapísal v zmysle Spravovacieho poriadku do registra „C“, nakoľko v tejto časti ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku. Konania sa vedie na tunajšom pod sp. zn. 11C/2/2018.

6. Podľa predloženého rodného listu sa maloletý S. U. X. narodil dňa XX.XX.XXXX z matky P. P. X., H., F., A.. XX.XX.XXXX a otca U. X., A.. XX.XX.XXXX.

7. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „ÚPSVaR Košice“) zo dňa 09.01.2018 vyplýva, že matka s maloletým dieťaťom sa nachádza od 01.01.2018 v domácnosti svojich rodičov v Sečovskej Polianke. Podľa vyjadrenia matky, má maloletý u svojich starých rodičov vytvorené vhodné podmienky a zabezpečené všetky potreby. Matka maloletého je zamestnaná ako J. X. F. O. Š. X.. I. Y. P. Q. O.. Matka na podanom návrhu trvá, pretože sa obáva o svoju bezpečnosť a bezpečnosť dieťaťa. Vzťahové problémy s manželom riešili mnohokrát z jej podnetu sedeniami u psychológov, manželskými poradňami u kňazov. V minulosti ešte pred uzavretím manželstva otec dieťaťa navštevoval odbornú psychiatrickú pomoc z dôvodu depresii a úzkostných stavov, avšak podľa vedomostí matky neužíval žiadnu medikamentóznú liečbu. Matka uviedla, že otec nikdy dieťaťu fyzicky neublížil. Vzťah otca a dieťaťa hodnotí matka tak, že otec veľmi zle výchovne vplýva na dieťa, správa sa k nemu veľmi ochranársky, úzkostlivo, materiálne zahlcuje dieťa a celým svojím správaním výchovne negatívne pôsobí na maloletého. Dieťa preberá negatívne vzorce správania otca. Matka má vážnu obavu o jeho ďalší zdravý fyzický, hlavne psychický vývoj. Otec s uvedeným návrhom v plnom rozsahu nesúhlasí, manželstvo a spolunažívanie hodnotí ako bežné, v minulosti navštívil psychológa za tým účelom, že jeho manželka mala obavy, či je schopný postarať sa o mal. dieťa. Svoj vzťah k mal. synovi charakterizoval ako pozitívny, svojho syna má veľmi rád, nemá pocit, že by mu nejakým spôsobom ublížil.

8. Súd zistil, že otec podal na tunajší súd dňa 18.01.2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd dočasne zveril P. S. U. X. dočasne do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného vo výške 150 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Ďalej žiadal, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry vikend od soboty 09.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky maloletého od jeho matky, do nedele 18.00 hod., kedy maloleté dieťa jeho matke na tom istom mieste odovzdá. Návrhom vo veci samej sa domáhal vydania rozhodnutia totožného s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia s tým rozdielom, že žiadal upraviť styk s maloletým dieťaťom na každý páry vikend v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. Konanie v danej veci sa vedie pod sp. zn. 8P/14/2018. Vo veci súd dňa 25.01.2018 nariadil neodkladné opatrenie v tom znení, že do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/14/2018 je otec povinný platiť výživné na maloletého S. U. Á. X., A.. XX.XX.XXXX vo výške 150 € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 24.01.2018 a je oprávnený stretávať sa s maloletým S. U. X., A.. XX.XX.XXXX každý páry týždeň v mesiaci od soboty 09.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky maloletého od jeho matky, do nedele 18.00 hod., kedy maloleté dieťa jeho matke na tom istom mieste odovzdá. Vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

9. V konaní vedenom pod sp. zn. 8P/14/2018 bolo v rodine mal. dieťaťa vykonané šetrenie Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou (ďalej len „ÚPSVaR Vranov nad Topľou“). Zo správy predloženej v tomto konaní vyplýva, že matka spolu s mal. dieťaťom opustili spoločnú domácnosť a odišli bývať k matkiným rodičom. Maloletý toho času nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie, ale v čase keď ešte žili v spoločnej domácnosti s otcom, tak navštevoval X. Š. P. Š. Q. O.. K vzťahu otca s maloletým dieťaťom uviedla, že jej manžel je veľmi úzkostlivý, chorobne lipne na ich synovi a chorobne ho ochraňuje. Maloleté dieťa je zo strany otca zahrňované prehnanou pozornosťou, otec mu kupuje drahé hračky a darčeky, správa sa k nemu partnersky. Maloletý preberá vzorce správania svojho otca, kopíruje jeho správanie dominancie a agresie voči matke. Maloletý bol viackrát prítomný násillia otca voči matke a začal sa správať podobne. Keď jeho otec kričí na matku, tak na ňu kričí aj maloletý, keď otec matku slovne ponižuje, tak ju maloletý ponižuje tiež alebo do nej strká, udiera ju a nadáva jej. Matka maloletého podala trestné oznámenie za týranie. Pri vypätých situáciách sa maloletý s krikom pridáva na stranu otca s tým, že matke vykričí, že ocko má pravdu. Podľa vyjadrenia matky, otec nie je schopný postarať sa sám o mal. dieťa.

10. Z obsahu spisu sp. zn. 8P/14/2018 ďalej vyplýva, že dňa 24.01.2018 sa uskutočnilo za účasti psychológa na ÚPSVaR Vranov nad Topľou stretnutie oboch rodičov a mal. dieťaťa. Súd za účelom zistenia priebehu stretnutia kontaktoval telefonicky pracovníčku ÚPSVaR Vranov nad Topľou, ktorá uviedla, že stretnutie prebiehalo pol hodiny za prítomnosti psychológa. Mal. dieťa sa chcelo stretnúť s otcom, tešilo sa jeho prítomnosti. Maloleté dieťa má dobrý vzťah k otcovi.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. V zmysle § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Ako vyplýva z § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. V zmysle § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18. Ako vyplýva z § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

20. V zmysle § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

21. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

23. Zo samotného návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z predložených správ ÚPSVaR Košice a ÚPSVaR Vranov nad Topľou je zrejmé, že maloleté dieťa sa v súčasnej dobe nachádza v osobnej starostlivosti matky.

24. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný.

25. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu maloletému dieťaťu odôvodňujúcu okamžitý zásah

súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, keďže maloleté dieťa je vo faktickej osobnej starostlivosti matky.

26. Odovzdanie dieťaťa do starostlivosti matky podľa § 367 CMP nie je potrebné, pretože reálny stav je taký, že dieťa žije v domácnosti matky a otec tento stav akceptuje, čomu nasvedčuje aj jeho návrh, ktorým žiada, aby mal. dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. Je tiež potrebné uviesť, že maloleté dieťa nebolo žiadnym predošlým súdnym rozhodnutím zverené výlučne do osobnej starostlivosti otca.

27. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha dočasného zverenia maloletého dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti ako nedôvodný zamietol.

28. V zmysle § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. V zmysle § 62 ods. 3, 4 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Pokiaľ ide o návrh matky na určenie výživného zo strany otca, súd poukazuje na rozhodnutie tunajšieho súdu zo dňa 25.01.2018 v konaní vedenom pod. sp. zn. 8P/14/2018. Súd zaviazal otca počnúc dňom vydania rozhodnutia o neodkladnom opatrení plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu v navrhovanej výške 150 € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec je zamestnaný vo firme Y. L. A. X. X., X..H..E.. s čistým mesačným príjmom cca 1.500 €. Matka mal. dieťaťa pracuje ako pedagóg na O. X. F. Š. X. I. Y. P. Q. O. a jej priemerný čistý príjem je vo výške cca 400 € mesačne. Súd navrhnutú výšku výživného považoval za primeranú, nakoľko ide len o úpravu dočasnú, do doby rozhodnutia súdu vo veci samej. Keďže vyživovacia povinnosť otca voči mal. synovi už bola rozhodnutím súdu stanovená, súd návrh matky v tejto časti zamietol. O optimálnej výške výživného rozhodne súd vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania.

31. Matka sa domáhala udelenia zákazu styku otca s mal. dieťaťom s poukazom na to, že mal. dieťa nekriticky preberá nežiaduce vzorce správania sa podľa príkladu svojho otca nielen voči nej ako matke, ale aj vo vzťahu k okoliu, či vo vzťahu k ženám vo všeobecnosti. Táto situácia nie je vhodná najmä pre jeho zdravý psychický a duševný vývoj.

32. Súd má za to, že na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom v zmysle návrhu matky nie sú splnené zákonné predpoklady. Vyslovenie zákazu styku rodiča s jeho maloletým dieťaťom je opatrenie krajného charakteru výrazne zasahujúcim do rodičovských práv ako aj práv dieťaťa na pravidelný kontakt s rodičom, pričom k nariadeniu neodkladného opatrenia v tomto smere by mal súd pristúpiť iba v jednoznačne odôvodnených prípadoch. Dôvodom pre vyslovenie takéhoto zákazu styku môže byť ujma, či už na fyzickom alebo psychickom zdraví dieťaťa. Pri preukazovaní ujmy na psychickom zdraví dieťaťa je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, pričom nepostačuje iba vyjadrenie jedného rodiča, zvlášť v prípade keď vzťah otca a mal. dieťaťa je dobrý a dieťa sa teší prítomnosti otca. Matka síce súdu predložila správu detskej psychiatričky P. O. Y., z tejto však nevyplýva, že by mal. dieťaťu hrozila vážna psychická ujma odôvodňujúca zákaz styku otca s mal. dieťaťom. Naopak, detská psychiatrička v správe uviedla, že mal. S. sa má stretávať so svojím otcom, avšak odporučila, aby tieto stretávania predchádzalo psychoterapeutické vedenie obidvoch rodičov. Zákazom styku otca s maloletým dieťaťom by reálne hrozilo, že by bol kontakt otca s maloletým prerušený a mohli by sa ochladiť citové väzby, čo by malo vážny následok vo vzťahu otca s dieťaťom v neskoršom čase.

33. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, je potrebné rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi okrem prípadov,

ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

34. Nie je v záujme ani maloletého dieťaťa ani v záujme otca, aby došlo k zákazu styku. Obaja rodičia, napriek tomu, že ich vzťah nefunguje, musia venovať maximálne úsilie, aby dopad rozpadu ich vzťahu maloletý pocítil v minimálnej možnej miere tak, aby vyrastal v zdravom psychickom prostredí. Preto je nevyhnutné, aby sa maloleté dieťa stretávalo aj s otcom, rozvíjalo a utužovalo vzájomný vzťah. Otec by mal byť prirodzenou súčasťou jeho života. Nie je v záujme maloletého dieťaťa zakázať styk otca, keď vzájomný vzťah otca a mal. dieťaťa je dobrý. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Matka svoj návrh na zákaz styku odôvodňovala najmä tým, že mal. dieťaťa preberá nevhodné, násilné vzory správania svojho otca voči nej ako matke. Matka však spolu s mal. synom opustila spoločnú domácnosť, a teda mal. dieťa už naďalej nie je svedkom, podľa tvrdenia matky, psychického a fyzického týrania, ktoré je na nej konané. Z uvedených dôvodov súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti udelenia zákazu styku otca s mal. dieťaťom zamietol.

35. Súd záverom uvádza, že styk otca s mal. dieťaťom bol upravený rozhodnutím súdu zo dňa 25.01.2018. Pokiaľ matka trvá na zákaze styku otca s maloletým dieťaťom, môže sa takéhoto rozhodnutia domáhať návrhom vo veci samej, pričom súd následne vo veci vykoná riadne dokazovanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).